

Spyrjið Sosialin

Maiken Mortensen
sosialráðgevari

Hans T. Henriksen
løgfrøðingur

Eyðun Joensen
sálarfrøðingur

Marner Simonsen
læknir

Skriva ella ring til Sosialin:

Argjavegur 26,
160 Argjum.
Telf. 11820,
lokali 12

Lagt til rættis:
Dagmy Joensen.
Telefontíð er týsdag
og hósdag kl. 15 - 16.
Allir spurningar, sum
verða svaraðir, fáa eitt
frámerki. Serfrøðingarnir
fáa ikki at vita, hvar
avsendarin er, og teir
svara heldur ikki
beinleiðis í telefonini.
Spurningarnir verða
lagdir til rættis á
Sosialinum, sum sendir
teir víðari til rætta
serfrøðingin.

Læknin

Kanning av fosturvatni ella eftirburði

Eg eri ein 34 ára gomul
kona, sum eigi trí røsk
børn. Vit kundu hugsað
okkum eitt barn afturat,
men í nærmastu familjuni
hjá okkum er eitt mongol-
barn.

Eg havi fingið váttað, at
um eg verðið upp á vegin,
so havi eg rætt til fostur-
vatnskanning, fyri at vita
um barnið er friskt.

Seinast havi eg frætt
um móðurkøkukanning,
sum verður gjørd istaðin
fyri fosturvatnskanning,
sum ger tað møguligt
nóg skjótari í barnsbúrð-
inum at staðfesta, um
barnið er friskt.

Ber tað til at gera hesa
kanning í Føroyum. Um
ikki, hvør rindar fyri ferð
og kanning, um eg nýðist
til Danmarkar at fáa hetta
gjørt?

Mamma

Bæði fosturvatnskanning
og kanning av eftirburðinum
(móðurkøkuni), verður gjørt
í Føroyum. Sjálf rannsóknin
fer fram í Danmark.

Tað er ein annar háttur at
kanna møguleikan at fáa
mongolbarn, og tað verður
gjørt við kromosomkanning
av bæði manni og konu og
kanska eisini av systur og
beiggjum teirra, um møgu-
leiki er fyri at fáa mongol-
barn.

Henda kanning kann gerast
aðrenn tú verður við barn.

Øll viðgerð og allar kanningar,
sum fara fram á
sjúkrahúsi, eru ókeypis.

Marner

Eru sød-tablettir vandamiklar?

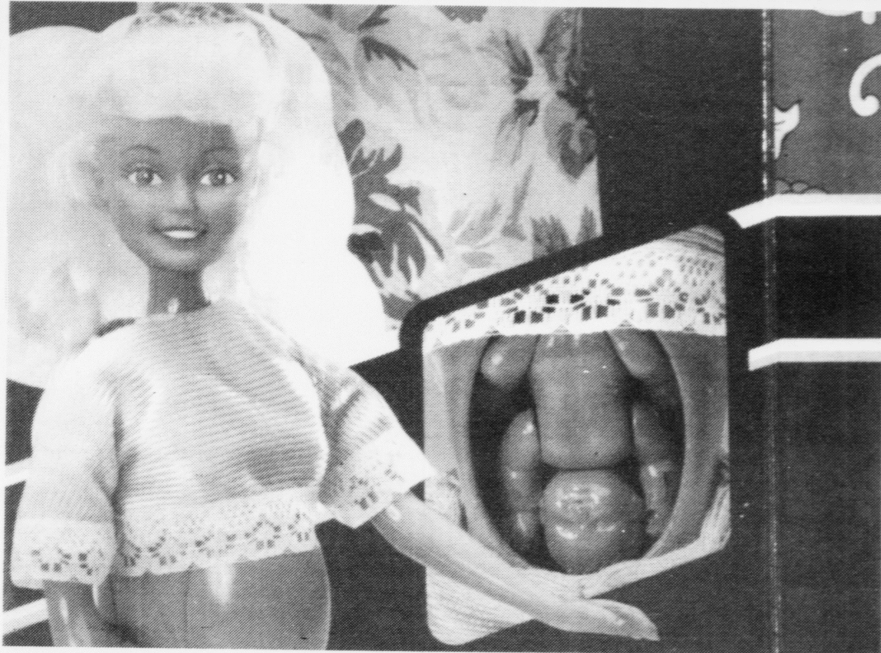
Eru sød-tablettir vanda-
miklar?

Eg nýti sød-tablettir í te
fleiri ferðir dagliga, so mik-
ið, at tað verður til einar
25 um dagin.

Eg vil fegin spyrja lækn-
an, um hetta er vandmikil
at eta?

Mia

Tað hevur áður verið sagt,
at nokur slog av sød-tablett-
um eru vandamikil fyri liv-
ina, men um hetta er rætt, er
ivingarsamt, tí eg haldi meg

Dukkan hevur barn í búkinum

Sálarfrøðingurin

Dukkan hevur barn í búkinum

Er tað skaðiligt at geva
børnum dukkur at spæla
við, sum eins og kvinnur
eru uppá vegin?

Her verður hugsað um
dukkuna, ið hevur barn í
búkinum, sum kann takast
úr soleiðis at tann stóra
dukkur fær eitt barn.

Hvat heldur sálarfrøð-
ingurin um slíka leiku?

Mostir

Tað veist um »anatomiskar«
dukkur og aldur ella menn-
ingarstig hjá barninum. Yvir-
høvdur kann sigast, at einum
ikkj nýtist at lata børnum
leikur, sum tey ikki hava for-
treitir fyri at fata og nýta og
tessvegna kunnu ørkymlast
av.

Hvørt til sína tíð, so eisini
við dukkum. Tí er tað skil-
gott, at leikur hava tilskilað
viðmælt »aldursmark«, um
merkið er ásett við skili, og
verður tað yvirhøvdur tikið til
eftirtektar.

Er barnið ungt og óbúgvíð,
fæst ov lítið burtur úr spæl-
inum, óneyðugur ampi og
ørkymlan. Um óvugt er leik-
an óáhugaverd fyri barnið,
sum keðir seg og gevst av
særslálmum.

Verst av øllum er at
treingja seg uppá hjá børn-
unum. Øðrvísi er at svara
settum spurningum og
møguliga eisini við dukkum,
men sjálvur meti eg ov nógv
børn fáa alt ov mangar dukk-
ur. Tað óruddar og kann eisi-
ni órudda í hugaheimi barn-
sins.

Eyðun

minnast, at tá vist var á
hetta, so var tað afturvíst við
aðrari kanning, sum mót-
vísti, at so var.

Talan var um eitt ávíst
evni, ið varð nýtt í sød-ta-
blettum, men tað verður ikki
nýtt meira.

Eitt er tó víst, at eta so
nógvar slíkar sød-tablettir,
er ongantíð av tíð góða.

Marner

Fitar spik og fiskalivur?

Fólk siga ofta, at spik og
fiskalivur ikki fitar, men í
bókini hjá Marius um fər-
oyskan mat stendur, at
hetta fitar nóg, umleið
900 kalorior pr. 100 gr.

Kann læknin siga mær,
hvussu er við hesum.

Marin

Alt feitt, sum verður etið, fitar
nóg. Kalorior eru í øllum,
men stórir munur er á fituni.
Júst livur og spik innihalda
nóg feitt og ómettaðar fittis-
sýrur, sum koma likami okk-
ara ógvuliga væl við. Tær
verja okkum móti nógvum
sjúkum, so sum hjartatopp-
um og øðrum kálkingarsjúk-
um.

Eyðkenni fyri hesar fittis-
sýrur eru, at tær eru flótandi
við vanligum stovuhita, ann-
að tekin er at tær trana
ógvuliga skjótt.

Aðrar fittisýrur eru tær, sum
eru fastar og harðar við van-
ligum stovuhita, eitt nú tál-
garfeitt og feitt kjøtt.

Marner

It í hálsinum

Tað er umleið eitt ár síð-
ani eg var á ferð og kom
at gista í einum húsum,

har nóg fólk kom dagliga,
tá hetta ikki vóru eini van-
lig sethús. Eg kom at sova
á gólvinum og legði til
merkis, at eg andaði ótrú-
liga nóg dust niður í meg.

Nakrar dagar seinni
merkti eg eitthvørt í háls-
inum og bleiv eitt sindur
skakkur, hevði trupulleikar
við at svølgja og tók ta av-
gerð at fara til lækna mín,
har hesin sendi meg til
hálslæknar. Læknin hugdi
og segði at eg hevði fingið
hálskatar og at hetta nokk
fór at batna aftur. Nú eru
so tvey ár síðani eg fekk
hetta.

Havi reyðan háls og
trupulleikar at svølgja, tá
eg skal sova. Hartil er at
siga at eg royki eina rúgvu
og ger hetta ikki betur.

Marner - hevur tú eini
ráð til mín umframt at eg
royki sum ein trolari.

Min lækni segði, at hetta
við hálsinum lækist við tíð-
ini og nær er tað?

ref.

Fyrst og fremst eigur tú at
gevast við at roykja í einar
triggjar - fyra vikur, fyri at
vita, um tað hjálpir.

Tað kunnu vera nógvar
aðrar orsøkir til slíkan svar-
an háls. Kanska hevur tú
verið ov nógviðgjørdur við
heilivági ella øðrum, og tá er
møguligt at fáa soppavokst-
ur í hálsin. Í øllum forum eigur
tú at fara til hálslæknar at
fáa hetta kannað, møguliga
fáa bakteriu- og soppadyrk-
an frá svølginum.

Ein annar møguleiki er at
tú harkar ella ger annað ner-
vost fyrirbigdi, sum er orsøk-
in.

Marner